

De balans van de gemeenten

Lokale besturen beschikken ook over een balans. Die geeft een momentopname van bezittingen (actief) en vermogen (passief) in euro op het einde van het jaar. De actiefzijde bevat alle bezittingen, tegoeden en rechten van de gemeente, terwijl de passiefzijde de schulden vermeldt.

Ze maakt het voor het college mogelijk om correcte beslissingen te nemen op gebied van aankopen en beheer van materiaal en onroerend patrimonium. De balans is dus niet alleen een bron van informatie over de actuele situatie van de gemeente, maar ook een beheers- en controle-instrument.

Sinds de introductie van BBC in 2014 (zie fiche 9) werd o.a. op de passiefzijde het nettoactief geïntroduceerd.

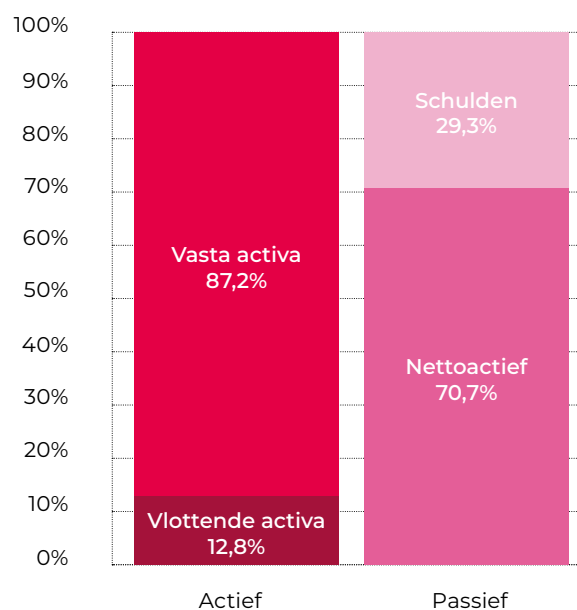
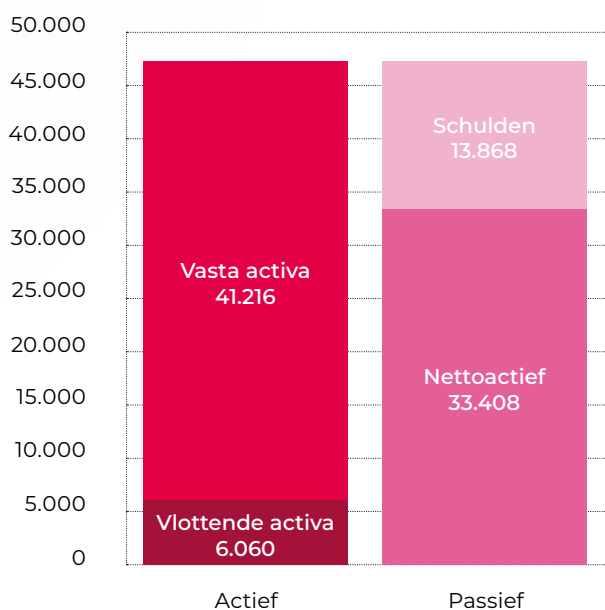
De balans maakt deel uit van de **algemene boekhouding**. In de **budgettaire boekhouding** daarentegen noteren ze de verrichtingen van

aankoop en verkoop van patrimonium in de loop van het boekjaar. Een investering die leidt tot de aangroei van het patrimonium, weegt negatief op het budgettair resultaat, terwijl de verkoop van een eigendom tot de verbetering van het resultaat leidt.

Enkele cijfers

- Op basis van de jaarrekeningen van 2022 bedroeg het **balanstotaal** van de gemeenten en OCMW's samen 47,3 miljard euro, d.i. 7.057 euro per inwoner

De **structuur van de gemeentebalansen** is op de lange termijn gericht (zie grafiek). De vaste activa vertegenwoordigen gemiddeld 87% van de totale activa, de rest bestaat uit vlottende activa (13%). De passiva bestaan uit schulden (29%) en **nettoactief** (71%) als sluitpost.





| | | In miljoen EUR | Aandeel |
|----------------------|--|-------------------|----------------|
| Actief | | | |
| Vlottende activa | Liquide middelen en geldbeleggingen | 3.864 | 8,2% |
| | Vorderingen op korte termijn | 2.021 | 4,3 % |
| | Vorraden en bestellingen in uitvoering | 22 | 0,0 % |
| | Overlopende rekeningen van het actief | 6 | 0,0 % |
| | Vorderingen op lange termijn die binnen het jaar vervallen | 148 | 0,3 % |
| Vaste activa | Vorderingen op lange termijn | 2.148 | 4,5 % |
| | Financiële vaste activa | 10.046 | 21,3 % |
| | Materiële vaste activa | 28.759 | 60,8 % |
| | Immateriële vaste activa | 262 | 0,6 % |
| Totale activa | | 47.276 | 100,0 % |

| | | In miljoen EUR | Aandeel |
|-----------------------|-----------------------------------|-------------------|----------------|
| Passief | | | |
| Schulden | Schulden op korte termijn | 3.798 | 8,0 % |
| | Schulden op lange termijn | 10.070 | 21,3 % |
| Nettoactief | Kapitaalssubsidies en schenkingen | 4.992 | 10,6 % |
| | Gecumuleerd overschot of tekort | 4.321 | 9,1 % |
| | Herwaarderingsreserves | 2.360 | 5,0 % |
| | Overig nettoactief | 21.735 | 46,0 % |
| Totale passiva | | 47.276 | 100,0 % |